

kovom činjenicom, koja nas kao narod ponizuje, zar nije hora da se složimo, ujedinito, da neka naša stranačka pitanja sistriramo i da prema predlogu trojice naših zastupnika upravimo svoje sile mjesto u natezanju u obranu svoje domovine? Može li biti još naučnika, da ne vide prieku potrebu očuvanja svoga praga, koji nam se danonice otudjuje?

Kulturna svetkovina. Na 30. travnja je jugoslavenska akademija u Zagrebu svečanom sjednicom proslavila 90-godišnjicu Ilirca našeg Trnskoga. Od vlade je prisustvovao predstojnik Mikšić. Dilem ciele domovine odjeknula je slava u čast svečara. Zivio Trnski!

Dr. Harambašić povlači se sa političkog polja. U Zagrebu govore, da je narodnom zastupniku novskoga kotara dr. A. Harambašiću dodijala hrvatska politika, pa se hoće da sasma povuče sa političkog polja i da primi dapače vladinu službu kao tajnik. Zato će već u najkraće vrijeme položiti mandate zastupnika na hrvatski i budimpeštanskom saboru.

Knjizevnost i umjetnost.

Posljednji Zrinjski i Frankopani. Zbornik „Matica Hrvatske“. U knjizevnom daru „Matica Hrvatske“ što su ga maticari za prošlu godinu 1908. za cigih 6 kruna (u svemu 6 djela) primili, iziđe se nada sve krasno djelo „Posljednji Zrinjski i Frankopani“, koje na svom prvom listu nosi posvetu „Uspomeni hrvatskih mučenika Matica Hrvatska“. Cio niz prvih naučnjaka i zastupnika liepe knjige hrvatske složio se, da daje maticarima — gotovo uz bezicenu — djelo, koje bi i mnogo većemu narodu bilo na čast i za koje reće nedavno pozvani oćenitelj u „Savremeniku“, da je ovaj zbornik u cietini najljepša i najkautuelnija knjiga hrvatska posljednjeg vremena, pa nebi smjelo biti hrvatskog doma, kojeg ona nebi resila, ni Hrvata, koji je nebi čitao. Znajuci „Matica Hrvatska“ kako čitav narod štuje ove svoje mučenike, otisnula je ovo djelo u znatno većem broju primjeraka, nego što ih treba za svoje članove, kako bi si i oni Hrvati, koji žalbože još nisu članovi „Maticе Hrvatske“ mogli to krasno djelo od 310 strana u velikom kvartu, ukrašeno sa 103 izvornih i riedkih slika i omotom, nabaviti uz posve neznatnu cieniu. Osim toga je „Matica“ izdala malen broj primjeraka toga djela u sjajnom izdanju na najfinijem papiru i u izvornim sjajnim koricama, nadajući se, da je time došla u susret želji imućnih štovatelja — navlastito plemića — onih slavnih kneževskih porodica hrvatskih i onih rodojubitnih obćina, koje su danas na području nekadašnjih velikih imanja Zrinjskih i Frankopana, da mogu u svojim knjižnicama dati odlično mjesto ovom sjajnomu izdanju „Maticе Hrvatske“, kako bi i tim načinom dali dužnu poštu uspomeni posljednjih zastupnika tih dviju slavnih porodica hrvatskih. U oči 30. travnja izložila je „Matica Hrvatska“ po 1 primjerak toga sjajnoga izdanja svoga u zagrebačkim knjižarama i javlja, da jedan primjerak stoji ukoričen 50 kruna. Naručbe primaju sve knjižare u Zagrebu i izvan njega, dok traje veoma malena zalaha, a može se naručiti ravno i kod „Uprave Maticе Hrvatske u Zagrebu“. Jedan primjerak obićnoga izdanja stoji iznimice dok traje zalaha neukoričen 4 kruna, a u izvornim koricama s grbovima obiju porodica 7 kruna. I ovo se izdanje može naručiti kod svake knjižare i kod „Uprave Maticе Hrvatske“ u Zagrebu.

„Moderna Biblioteka“. Početkom svibnja izlazi 11. broj „Moderne Biblioteka“, „Povjest jednog imanja“, djelo od najbolje švedske spisateljice Selme Lagerlöf. O tom je djelu tipično karakterizirano ono doba, u kojem se zbiva taj događaj. Tu vidimo kakvom se ljubavlju žr-

tuje inteligentan mladić, da spasi svoje imanje koje mu je na rubu propasti. Tolika je u njega ljubav, da se ne žaca ni naprtiti putničku torbu na leđa i putovati kao kućarac. Zato vrijeme zapada u ludilo, no strpljivo podnaša sve duševne boli, ljudski prezir i svoju nesreću, samo da vidi da je spašeno ono što najviše ljubi — njegovo imanje. Sva je povjest izprepletena nekom tajnstvenošću i osebinama sujevjerja onadašnjih tradicija. Knjiga je liepo opremljena a ciena joj je 1 kruna. (Godišnja prepričana „M. B.“ kruna 12 i razmjerno) a naručuje se kod uprave „Moderne Biblioteka“, Zagreb.

Umjetnički tournée hrv. zem. kazališta u Zagrebu. Za ovaj umjetnički tournée, kako smo izvješteni utanačen je za stalno ovaj repertoar: Drame: Ogrizović, „Hasanaginica“, Schoenherr, „Zemlja“, Praga, „Križa“, Guimer, „U dolini“, Briex, „Crveni talar“. Komedije: Gogolj, „Revizor“. Sardou, „Dobri prijatelji“. Suderman, „Borba leptira“. Ernst, „Flachsmann“. Stolba, „Na ljetovanju“. Originalni kostumi iz garderobe hrv. zem. kazališta u Zagrebu. Ensemble broji oko 30 članova, u kome su zastupani većim dielom prvaci hrvatskog zemaljskog kazališta, komu je na čelu i sam gospodin intendant Fijan kao gost. Tournée poćimlje odmah početkom mjeseca lipnja, te je dosada utanačeno posjetiti ova mjesta: Spljet, Šibenik, Trst i Sušak — sa nekoliko predstava — te po svoj prilici i nekoja važnija mjesta još u našoj Istri.

Narodno gospodarstvo.

Izložba hrvatskih vina u Pragu. Središnje gospodarsko društvo za kraljevinu Češku priredjuje u Pragu od 29. svibnja do 6. lipnja t. g. obću gospodarsku izložbu. Ovo društvo češkog naroda pripustit će k toj svojoj izložbi iz osobite prijateljske susretljivosti naša hrvatska vina. Ovu uslugu valja da naši vinogradari ocienue kako treba. Sudjelovati će na ovoj izložbi „Uzorna pivnica“ te „Hrv.-slav. gospodarsko društvo“ u Osijeku izlozicima domaćih vina iz cieleg područja Hrvatske i Slavonije. Time se pruža našim vinogradarima prilika, da osvoje jedno od najpovoljnijih za nas vinskih tržišta, što je vrlo važno u vladajućoj kod nas vinogredarskoj krizi. Važno je to tim više, što će rećene korporacije uzustojati, da tom prilikom u Češkoj osnuju stalna skladišta i prodavaone naših vina. Na izložbi će s jedne strane „Uzorna pivnica“ izložiti svoje najbolje vrste vlastelinskih vina, doćim su ova gospodarska društva pozvala svoje članove, osobito vinarске zadruge, da izlože one najbolje vrste, od kojih imaju na prodaju barem 50 hl., a koje odgovaraju zahtievima izvoza u Češku. Naroćito su pozvani producenti, koji su se u istom pravcu odlikovali na posljednjem zemaljskom vinskome sajmu u Zagrebu. Vinarске zadruge i vinogradari, koji žele vino izložiti, imali su poslati najkasnije do 5. svibnja t. god. „Uzornoj pivnici“ u Zagreb franko 4 boce od 7 do 10 litara od svake izložene vrste, uplativši na istu adresu ujedno izložbenu pristojbu od 6 kruna po vrsti. Svaki izlozitelj imao je dojaviti dotičnom gospodarskom društvu i svoju adresu, vinogorje, vrst vina, godište, ponudjenu množinu dotične vrste i najnižju prodajnu cieniu. Oni izlozitelji, koji žele doći u izloženi katalog, neka pošalju svojem gospodarskom društvu ove podatke do konca ovog mjeseca. Vina izložit će se na najzgodnijem mjestu u glavnoj izložbenoj palaći, te će se po izložbenoj poroti ocieniti i toćiti u kušaoi u izloženoj prostoriji.

Pokrajinske viesti.

Msr. Fr. Bulić zamolio je brzajavno po treći put predsjedništvo zastupničke kuće u Beću, da bi napokon bio ovjerovljen njegov izbor za zastupnika i to baš na temelju zakona, koji je bio glasovan od istog zakonodavnog tiela.

Hrvatsko parobrod. društvo „Jadran“. Na sjednici od 3. siećnja uprave i nadzornog odbora bio je usled povoljnog uspjeha poslovanja primljen zaključak, da se gradi treći parobrod i da se početkom 1910. društvo pretvori u dioničko. Ova viest nas veseli, jer dokazuje da društvo kako je i pravo ovo te uživa povjerenje našeg trgovačkog svieta.

Iz grada i okolice.

Za realku u Šibeniku. Zemaljski je odbor odlukom od 29. travnja t. g. br. 4071 odobrio zaključak obćinskog vieća šibenskog od 13. travnja, odnoseći se na ustanovljenje državne realkе u Šibeniku. Sad je do školske vlasti, da raspoloži sve potrebno, a da otvorenje iste usliedi u utanačeni rok.

„Radničkoj Zadruzi“ u Šibeniku je pomorska vlada privremeno ustupila jedan dio zemljišta obale iza Ribarnice, da tu sagradi jedno drveno skladište.

Da počasti uspomenu pok. Eeija Nicoletti-a poklonio je dr. Grgo Bogić „Rad. Zadruzi“ K 5. Uprava „Radničke zadruge“ liepo blagodari.

Izgubljeno. Ovih dana izgubljen je jedan turski svileni šal (šalpa). Tko ga nadje, neka ga preda na obćinski redarstveni odsjek, gdje će od vlasnika dobiti zakonitu nagradu.

Dobrovoljno vatrogasno društvo proslavit će svog zaštitnika sv. Florijana naredne nedjelje obićajnim načinom. Milo nam je zabilježiti, da se u ovom društvu opaža nastojanje, da što bolje odgovori svojoj zadaći.

„Hrvatskom Sokolu“ da počasti uspomenu pokojnog Luke Drinkovića poklonio je dr. Rikard Barić K 5; Joso Dulibić K 4 da počasti uspomenu pok. Dinka Comici, a dr. Mate Drinković K 3, da počasti uspomenu pok. Dume Trlaja. Uprava „Hrvatskog Sokola“ liepo zahvaljuje.

Pastirski pohodi. Presvetli biskup Puljišć obaviti će pastirske pohode u Danilu dne 22. i 23. svibnja, u Vrpolcu dne 23., a u Jartrdovcu dne 24. istog mjeseca.

Kretanje u luci. Kroz minulii mjesec travanj ušlo je u šibensku luku 280 austro-ugarskih parobroda i 18 jedrenjača; 2 talijanska parobroda i 38 jedrenjače te 2 grčka parobroda a ukupnom tonelažom od 56,268.

Za našu mladost. Svracamo pažnju naših čitatelja, osobito roditelja na današnji članak: „Reforme u pogledu srednjih škola“, jer je vrlo važno obzirom na predstojeće ustanovljenje realkе u našem gradu.

„Ubožkom Domu“ darovale častna gg.: učitelj Melko Rajević svakovrstne rubenine, a trgovac Ante Mandić kluboka od slame. Uprava „Ub. Doma“ obama najsrdaćnije zahvaljuje.

Prosvjed proti jezičnoj naredbi. Oklaj-Prominska obć. ovako je prosvjedovala: „Njegovoj Preuzvišenosti gospodinu Rikardu barunu Bienenrthu, ministru predsjedniku, Beč. — Narod ove obćine najodlućnije protiestira proti izdanoj jezičnoj naredbi, jer vriedja prava i ponos hrvatskoga naroda; protuzakonito mimoišli jedino nadležni sabor ove kraljevine; protiv se njegovim čestim izrićitim zaključcim; volju naroda nije se uzelo u obzir niti ćulo. Tražimo bezodvićno izključivo uvedenje hrvatskog jezika putem kraljevskog zakona, obustavljenjem izdate naredbe.“

Utopia se. Na 25. pr. mj. u Vodicama pošla je Bibiana Ivos Šimina, djevojka od 22 godina na more da opere rubenine. Kako je bolovala na padavici, omakne i utopi se.

Preporučamo vladi da pošalje već narućenu uz po cienne gumu i noževе za navrćanje na zeleno, da se ne dogodi kao lani da su se držali tećajevi za zeleno navrćanje, bez noža i gume.

Hrvatska tiskara (Dr. Krstelj i dr.)
Vlastnik, izdavatelj i odgovorni urednik Josip Drezga.

Steckenpferd-Bay-Rum

najbolja voća za glavu osobito proti prćhutu i opadanju kose.

Dobiva se svugdje.
6-10

Javna zahvala.

U teškoj nesreći, što nas je zadesila smrću našeg ljubljenog oca i starješine

Dume Trlaja pok. Andrije

primili smo toliko dokaza i sućuti, da nam je dužnosti svima od srca zahvaliti, a osobito m. p. Fra Ivan Peku, žup. pom., koji je milog pokojnika vjerski tješio, i veleuč. liečniku Dr. Mati Drinkoviću, onda m. p. otcu Jakovu Bartuloviću župniku Varoša i Don Krsti Stošiću, koji ga sprovodiše. Hvala takodjer veleuč. g. Naćelniku Dr. Krstelju i obć. upravi, te upravama Sokola i Hrv. Čitaonice na sudjelovanju u sprovodu, mjestnom klubu stranke prava na poslanom venci, te svim drugim bez razlike, koji se nas ovom tužnom prigodom sjetiše bud na koji način i počastiše uspomenu nezaboravnog nam pokojnika dumplirima, vencićima i milodarima raznim mjestnim društvima ili u dobrotvorne svrhe.

Svima još jedan put hvala od svega srca.
Šibenik-Crnica, 5. svibnja 1909
Josu Trlaja p. Dume
za se i ostalu obitelj.

Po sebi funkcionirajući namještalji za podizanje vode iz dubokih vrela

grad: najveća slavenska firma u monarhiji

Antun Kunz c. k. dvorski dobavljač Hranice (Morava), Cijenli kaćava i trćbka.

Prodaje se dobrovoljno poćkustvo (spavaća i jedaćka soba) radi odlazka iz Šibenika. — Upitati se u ulici sv. Ivana kuća pravoslavne crkve II. kat.

Najboljom trajnošću odlikuju se četvorine za peći glasovite tvornice Mitscherling u Saskoj, jer nadmaštju sasvim svaku drugu vrst opeka i jer su najradje traženi od svih pekara pod imenom: „Četvorine Chamotte“ po K 110 komad s protegama 28/ 28,5 cm. Ove četvorine podavaju kruhu i dvopeku redovitu vrućinu, te ga ni najmanje ne prigore; uslov, s kojega su najbolje peći na glasu. — Ne pućaju ni pri najaglijem grijanju ili ohlađenju. — Traju po prilici tri godine makar uz neprestajnu radnju. Izključivo skladište za Dalmaciju: 3-25 Tvrćka Faust Inćhiostru — Šibenik.

Zubari

J. M. Veža D. D. S.
Mario Veža

iz Budimpešte izvršuju sveukupne zubarske radje po najmodernijem sistemu. Porcelan blombe, zubi sa i bez nebca. — Stanuju u kući kavane „Miramar“ II. kat. Ordinira se od 9 do 12 i od 3 do 5 s. posl. podne.

HRVATSKA VJERESIJSKA BANKA - PODRUŽNICA - ŠIBENIK.

BANKOVNI ODJEL

prima uložke na knjižice u konto korentu u ček prometu; eskomptuje mjenice, financira trgovačke poslove, obavlja inkaso, pohranjuje i upravlja vrijednima. Devize se preuzimaju najkulantnije. Izplate na svim mjestima tu i inozemstva obavljaju se brzo i uz povoljne uvjete.

DIONIČKA GLAVNICA K 1,000.000

Pričuvna zaklada K 100.000
Centralna Dabrovnik - - - - -
- - Podružnica u Splitu i Zadru.
Priskrbljuje zajmove uz amortizaciju kotarima, občinama i javnim korporacijama.

MJENJAČNICA

kupuje i prodaje državne papire, razterećnice, založnice, srečke, valute, kupone. Prodaja srečaka na obročno odplaćivanje. Osiguranje protiv gubitku kod zadržavanja. Revizija srečaka i vrijednostnih papira besplatno. Unovčenje kupona bez odbitka.

ZALAGAONICA

daje zajmove na ručne zaloge, zlatne i srebrne predmete, drago kamenje i t. d. uz najkulantnije uvjete.

28-52

JADRANSKA BANKA U TRSTU

Bankovne prostorije u ulici Cassa di risparmio, Br. 5.

..... Vlastita zgrada.

Obavlja sve bankovne i mjenične poslove eskomptuje mjenice, daje predujmove na vrijednostne papire, kao i na robu ležeću u javnim skladištima.

Kupuje i prodaje vrijednostne papire, svake vrsti, devize, inozemni zlatni i srebrni novac, te

banknote i unovčuje kupovne i izdriježane papire uz najpovoljnije uvjete.

Izdeje doznake na sva glavna tržišta monarhije i inozemstva, te otvara vjeresije uz izprave (dokumnte) ukrcavanja.

Prima novac na štedioničke knjižice u tekući i giro račun.

Obavlja sve burzovne naloge najbrže i najsavjetnije uz vrlo umjerene uvjete.

Posreduje i konvertira hipoteke kod prvih hipotekarnih zavoda uz najniže uvjete. 31-52

Obskrbu

zadnjih dječjih, djevojačkih, gospodarskih i gospodarskih moda pruža:

Grazer Kaufhaus — (Graz),
Jakominiplatz 14. (u vlastitoj kući.)

Najizvrstnija dobavna vrela
za konfekciju, rubeninu i platno, petljanu robu i cipela rukom izradjenih.

Ilustrirani cijenici badava i franko.

4-4

NIUSOL

pripremljen od
BERGMANNA I DR. U TEČENU O.JE.
jest i ostaje kao i do sada najbolje
od svih modernih sredstava za

bojadisanje kose

i dobiva se za plavu, kestenjastu i crnu boju uz cijenu od **K 2-50** po flaši.

Prodaje se kod: 6-20

Vinka Vučića, Drogerija -- Šibenik.

CROATIA

OSIGURAVAJUĆA ZADRUGA U ZAGREBU.

UTEMELJENA GODINE 1884.

CENTRALA: Zagreb, Zrinjski trg, Berislavićeva ulica br. 2. - - - - -
PODRUŽNICE I GLAVNA ZASTUPSTVA: Osijek, Sarajevo, Spljet i Trst.

Ova zadruga stoji pod okriljem i nadzorom občine slobodnog i kr. glavnoga grada Zagreba, te prima uz povoljne uvjete sljedeće vrsti osiguranja

I. Na ljudski život:

1. a) osiguranja glavnica za slučaj doživljaja i smrti;
- b) osiguranje miraza;
- c) osiguranja životnih renta.

2. Osiguranja mirovina, nemoćnina, udovnina i odgojnina sa i bez liečničke pregledbe.

3. Pučka osiguranja na male glavnice bez liečničke pregledbe.

II. Protiv štete od požara:

1. Osiguranja zadruga (kuća, gospodarskih zgrada, tvornica).
2. Osiguranja pokretnina (pokućstva, dućanske robe, gospodarskih strojeva, blaga i t. d.).
3. Osiguranja poljskih plodina (žita, siena i t. d.).

III. Osiguranja staklenih ploča protiv razlupanja.

Zadruga imovina u svim odeljima iznosi: K 1,410.816.28
Od toga jamčevne zaklade: K 1,000.000.00
Godišnji prihod premije s pristojbama preko: K 820.000.00
Izplaćene odštete: K 2,619.582.36

Za Dalmaciju pobliže obavijesti daje: Glavno Povjereništvo i Nadzorništvo „Croatiae“ u Spljetu. Poslovnica u Spljetu, ulica Do Sud br. 356. - -

PUTNICI PRIMAJU SE UZ POVOLJNE UVJETE. 31-52

Jedini je domaći osiguravajući zavod!

Jedini je domaći osiguravajući zavod!

HRVATSKA TISKARA I KNJIGOVEŽNICA - ŠIBENIK.

TISKARA

Obskrbljena je sa najmodernijim i najsavršenijim strojevima, te prima sve u štamparsku struku zasjecajuće radnje od najjednostavnijih do s najfinijim ukrasima izradjenih, a sve uz umjerene cijene.

Izradjuje svakovrstne radnje kao: Knjige i brosure, sve vrsti tiskanica za občinske, župne i druge urede, seoske blagajne, odvjetnike trgovce itd. itd., te moderne posjetnice, zaručne i vjenčane objave, pozive na zabavu plesne redove, osmrtnice itd. itd.

KNJIGOVEŽNICA

obskrbljena je sa strojem za pozlaćivanje i sa najnovijim slovima, te izvršuje sve knjigoveške radnje sa tiskom u bojama, posrebljenim i pozlaćenim, a prima naručbe za izradbu raznih galanterijskih predmeta, kutija, okvira itd. itd.

Preporuča za to svoje proizvode slavnom občinstvu, a napose trgovcima, zavodima i društvima.

Jedina hrv. tvornica voštanih svieća Vl. Kulića u Šibeniku